

FALKENHAUSEN, Alexander von (riddergoed
Blumenthal bij Neisse 29 oktober 1878 – Nassau

31 juli 1966). Neef van Ludwig von Falkenhausen. Stamde uit een Pruisisch officieren- en ambtenarenengeslacht en droeg de titel van Freiherr. Na een militaire en diplomatieke loopbaan zetelde hij van 1940 tot 1944 als Militair Bevelhebber in België en Noord-Frankrijk te Brussel. Hij was de hoogste Duitse gezagsdrager in ons land. Hij vervulde de rol van een militair gouverneur die in principe het gezag voerde over alle bezettende instanties. Hij had evenwel geen bevoegheid over operationele leger-eenheden in zijn territorium en hij werd geconfronteerd met de infiltratie van Duitse rijks- en partij-instanties die zijn bevoegdheden uitholden. Von Falkenhausen kreeg als militair de opdracht een apolitek bestuur te voeren dat de politieke toekomst van België openliet. Zijn hoofdopdracht was het bewaren van de rust en de orde. Hij liet in België 240 gijzelaars executeren als strafmaatregel tegen gewapende acties van het verzet. Als aristocraat had hij geen sympathie voor de nieuwe elites van het Derde Rijk. In België onderhield hij contacten met de leidinggevende Belgische kringen en het koningshuis. Voor Leopold III koesterde hij een uitgesproken sympathie. Hij was geen voorstander van de **Flamenpolitik** zoals die nochtans onder zijn bevoegdheid door zijn chef van het Militaire Bestuur **Eggert Reeder** werd gevoerd en die onder meer een bevoordeling van Vlaamsgezinden en het **Vlaamsch Nationaal Verbond** inhield. Von Falkenhausen beschouwde België als een historische realiteit. Mede doordat hij zich steeds openlijker van het regime distantieerde werd Von Falkenhausen in juli 1944 ontslagen. Met hem verdween het Militaire Bestuur dat vervangen werd door een Burgerlijk Bestuur onder leiding van Rijkscommissaris **Joseph Grohé**. Enkele dagen na zijn ontslag werd Von Falkenhausen gearresteerd onder verdenking van betrokkenheid bij een complot en een aanslag op Adolf Hitler (20 juli 1944). Hoewel hij zonder twijfel contacten had met de samenzweerders, ontliet hij de doodstraf door gebrek aan bewijzen. Hij werd opgesloten. Na de Duitse ineenstorting belandde hij in geallieerde gevangenschap. In 1951 stond hij terecht voor de Brusselse krijgsraad voor zijn rol in de bezetting van België. Hij werd tot 12 jaar dwangarbeid veroordeeld maar onmiddellijk in vrijheid gesteld. Tijdens zijn proces wentelde Von Falkenhausen zijn verantwoordelijkheden af op ondergeschikten.

WERKEN: 'Was ich dachte und was ich tat', in *Die Zeit* (24 april, 4 en 11 mei 1950).

LITERATUUR: A. de Jonghe, *Hitler en het politieke lot van België (1940-1944)*, 1972.

BRUNO DE WEVER